

V NAŠI DRŽAVI.

Sarajevska afera pred parlamentom.

Na seji narodne skupščine v Beogradu 21. februarja je bila razprava o poročilu imunitetnega odbora, da se izroči sodišču narodni poslanec Husejin Kadič, ker je upleten v takozvano sarajevsko afero, to je, zlorabil je državno premoženje s pomočjo agrarne reforme. Kakor je na seji skupščine poročevalec imunitetnega odbora Cemo- vič poudaril, je Kadič po sprejetju zakona o spremembah in dopolnitvah v zakonu o likvidaciji agrarne reforme v Bosni z dne 12. avgusta 1933 ponovno kupil za 40.000 Din tisto posestvo, ki ga je bil leta 1929 prodal za znesek 23.700 Din. Za to posestvo je sedaj dobil od države 1.523.000 Din. Kadič je na isti način kupil še več posestev in je sedaj dobil od države za ta posestva dvajsetkrat več, kakor pa je plačal on. Pri pretresu je tudi prišlo na dan, da je večje število uradnikov, odvetnikov in drugih bilo v posesti številnih agrarnih obveznic in svot v gotovem denarju, ki so jih prejeli od kmetov za storjene usluge pri izvajanju agrarne reforme.

Poslanec dr. Kešeljevič je kritiziral izvajanje agrarne reforme v obče. Navedel je več slučajev iz Bačke, ki dokazujejo, da zemlje niso dobili tisti, ki bi jo morali dobiti, pa je še danes nimajo. Če bi se potovalo po severnih krajih, bi se našlo dosti takšnih afer. Pred 2 letoma je bila vložena interpelacija o korupcijski aferi v beograjski občini. Neki vseučilišni profesor, ki zelo veliko zasluži, je dobil ubožno spričevalo. Med uradništvom dobivajo nekateri strankini priganjači po več mesečnih plač, ki dosegajo mesečno višino do 20.000 Din. To so zneski, s katerimi bi se lahko preživelo 200 družin. V Franciji je vlada poskušala zapreti usta časopisju, ki se je borilo proti korupciji, pa se je cela Francija dvignila proti temu. Neodvisnost sodnikov je predpogoj za uspešno borbo zoper korupcijo. Ako se kje dogaja, da se preprosti človek, ki razbije okno ter vkrade kruh, obsodi na kazen, uradnik pa, ki okrade državo, se ne obsodi in ne izgubi častna prava, potem ni zdravila zoper korupcijo.

Poslanec dr. Lončarevič je poudaril, da je prejšnji poljedelski minister dr. Ljubomir Tomašević ostal dolžen odgovor na interpelacijo o tem, kako je bilo mogoče, da je bil za poročevalca o agrarnem zakonu za Bosno postavljen poslanec Husejin Kadič, katerega dotični parlamentarni odbor ni določil za poročevalca. Kot dokaz, kako široke meje je zavzela sarajevska afera, navaja okrožnico muslimanskega prosvetnega in podpornega društva »Gajret« v Sarajevu od 5. decembra 1933. Iz te okrožnice sledi, da morajo krajevni odbori in poverjenišтва »Gajreta« po-

iskati vse tiste premožnejše ljudi, ki se bodo okoristili z zakonom o agrarni reformi, ter da od njih izposlujejo pismo obvezo, da bodo od agrarnih obveznic izplačali »Gajretu« 5 odstotkov. »Gajretovi« odborniki in zaupniki naj torej delajo na to, da bo ocenitev zemljišč agrarne reforme čim večja, da bo 5% prispevek za »Gajreta« dosegel čim večji znesek.

Poslanec Dragutin Perko je osvetlil korupcijo z naslednjim slučajem, ki se je njemu pripetil kot varaždinskemu županu. K njemu je nekoč prišel nek žid in ga prosil, da mu izposluje jugoslovansko državljanstvo. Ker pa je vedel, da je žid na slabem glasu in znan kot tat, je odklonil njegovo prošnjo, o čemer je tudi obvestil predsednika vlade. Ta žid pa je vseeno dobil državljanstvo in se je pozneje trkal na prsi in hvalil, da je plačal zanj 60 jurjev. Isti žid pa sedi danes kot triletni obsojenec v Lepoglavi zaradi raznih goljufij in zlorab.

Razprava o tej aferi se je nadaljevala na seji v petek, 22. februarja. Poslanec dr. Metikoš s tovariši je postavil predlog, naj parlament izvoli dve anketni komisiji (dva preiskovalna odbora), ki bosta to in slične afere preiskali. Pred glasovanjem o tem predlogu je govoril predsednik vlade Nik. Uzunović, ki je izjavil, da je celotna zadeva v rokah sodišča, ki ima proste roke. Kar se tiče predloga o izvolitvi anketnih komisij, ga vlada ne sprejme. Pri glasovanju je narodna skupščina predlog odklonila. V soboto pa je bil sprejet predlog, da se poslanec Kadič izroči sodišču.

Sprememba trošarin. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o drž. trošarinah, ki je bil objavljen v »Službenih Novinah« dne 20. februarja, je tega dne stopil v veljavo. Z novim zakonom so uveljavljene naslednje spremembe trošarin: 1. Trošarina na kavo je povišana za 100% od 400 do 800 Din za 100 kilogramov (torej za 4 Din pri 1 kg). 2. V točki 12 člena 72 zakona o drž. trošarinah so črtane te-le besede: »izdelano iz lesa«, kar pomeni, da je treba v bodoče plačati državno trošarino od vsake očetne kisline ne glede na njen izvor. 3. Uvedena je nova trošarina v znesku 100 Din za 100 kg plinskega olja ne glede na način uporabe. Od trošarine na plinsko olje so oproščene vodne zadrage na podlagi odloka fin.

direkcije, in sicer le za tiste količine, ki so potrebne za pogon črpalk in za naprave vodnih zadrug za odmakanje. 4. Uvedena je nova trošarina za vsa za 100 kg. Te trošarine so oproščene olja in masti za mažo v znesku 200 D vodne zadrage s sklepom fin. direkcije, in sicer samo za količine, ki so potrebne za mažo črpalk in naprav za odmakanje. Maža za kolesa (kolomaz) ni trošarinski predmet in se ne bode obremenjevala.

Novo takse. Dosedanja taksa v višini 10% za gledališke predstave, koncerte, predstave prosvetnih društev, za tekme sportnih društev se poviša na 20%. Dosedanje vstopnice bodo žigosale in pobrale takso davčne uprave. Povišajo se takse za prevoz po železnici od 15 na 20% za osebni prevoz, odnosno na 15% za blagovni prevoz. Dolžnost zasebnih avtobusnih podjetij je, da predložijo vozne listke davčni upravi, da jih ta žigosa in da plačajo podjetja takso.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Avstriji vladata zopet red in mir. V boju s socialisti in komunisti padle orožnike, policiste in heimverovce so slovesno pokopali. Na Dunaju se je udeležil pokopa 50 žrtev kardinal ter nadškof dr. Innitzer, predsednik republike Miklas, kancler dr. Dollfuss in člani vlade. — Vlada je ukinila po vsej državi prekised. Ujete kolovodje zadnjega puča so obsodili na večletni zapor, druge zopet so odpeljali v koncentracijske tabore, zapeljane navadne upornike so izpustili. Po preko sodu na smrt obsojenega Wallischa so v Leobnu obesili in je bila na njem kot zadnjem v tem uporu izvršena smrtna kazen.

Italija — Madžarska — Avstrija. — Zadnji avstrijski puč so že izrabili za svoj politični mlin Italijani, ki so naenkrat proti priključitvi Avstrije k Nemčiji. Italija bi rada sedaj ustvarila pod svojim pokroviteljstvom nekako Podonavje med Avstrijo ter Madžarsko. Najnovejša italijanska politika je tudi porinila v ospredje habsburško nevarnost. Vodja avstrijskega Heimwehra knez Starhemberg je bil zadnje dni v Brüsslu na Belgijskem, kjer biva Oton Habsburški. Kako je pravzaprav z upostavitvijo Habsburžanov, še ni znano in je dvomljivo, če je sploh ta zadeva resnega značaja.

Katoliška akcija. Od sv. Očeta nujno priporočana Katoliška akcija se vpe-ljava po vseh delih katoliškega sveta. Oblika njenega udejstvovanja je po raznih krajih različna, prilagojena krajevnim prilikam. V Italiji ima obliko organizacije ter se opira na stanovske organizacije katoliških mož, žena, mladeničev, mladenk, dijakov in dijakinj. Po drugih državah se smatra kot pokret, kot gibanje in kipenje, ki se ne sili v organizatorične oblike in meje.

Zanimivo je, kako pojmujejo praktični Angleži izvrševanje Katoliške akcije. Monsignor dr. Barrett, škof v Plymouthu, je izdelal načrt sporednega in vzajemnega sodelovanja vseh katoliških organizacij v škofiji, ki bodo nositeljice Katoliške akcije. Za sličen načrt se je tudi odločil nottinghamski škof, ki je sestavil nekak kabinet (nekako ministrstvo) iz vseh voditeljev katoliških organizacij. Ti voditelji bodo pod škofovim vodstvom določili smernice, ki se bo v njih kretalo delovanje Katoliške akcije. Kar se tiče Katoliške akcije, je jako zanimivo pismo, ki ga je papež Pij XI. nedavno poslal lisbonskemu patriarhu v Portugijski.

V njem poudarja sv. Oče, da je ta akcija apostolsko delo, ki pripada katoliškemu življenju. Uspeh tega dela je v veliki meri odvisen od voditeljstva, za to naj g. patriarh posebno pazi na cerkvene svetovalce te akcije, ker je od njih v prvi vrsti odvisna usoda te organizacije. Kar se dostaja razmerja do politike, sv. Oče poudarja, da je Katoliška akcija prav tako kakor cerkev izven in nad političnimi strankami. To pa ne pomenja, da ne bi katoličani smeli pripadati organizacijam političnega značaja, v kolikor te dajejo po svojem programu in delovanju nujno potrebno jamstvo za varstvo pravic Boga in vesti. Treba je celo naglasiti, da sodelovanje v političnem življenju odgovarja dolžnosti socialne ljubezni, ker mora vsak državljani po svojih močeh pripomagati k dobrobiti svojega naroda. Če je to sodelovanje prešinjeno s krščanskimi načeli, takšno delo ne koristi samo socialnemu, marveč tudi verskemu življenju. Zato je dolžnost Katoliške akcije, da sama ne dela politike v strogem smislu besede, da pa svoje člane pripravlja, da delajo dobro politiko, v vsem navdihnjeni s krščanskimi načeli, ki edina morejo prinesiti mir in dobrobiti narodom. Tako se potem ne bodo mogli dogajati slučajji, da ljudje, ki se priznavajo za katoličane, imajo v zasebnem življenju drugo vest, v javnem pa zopet drugo. Jasne in važne besede sv. Očeta!

Socialisti se vračajo v katoliško cerkev. Svet je zastrmel nad brezvestnostjo socialno-demokratskih voditeljev, ki so v Avstriji nahujskali delavske množice na upor zoper državo in državno oblast, sami pa so pravočasno spravili svojo kožo na varno. Glavna duševna voditelja avstrijske socialne demokracije, dr. Bauer in dr. Deutsch, sta pobegnili z bojišča pri Floridsdorfu na Čehoslovaško. Tudi komandant Schutzbunda Heinz je svoje socialistične čete pustil pravočasno na cedilu, ter zbežal preko čehoslovaške meje. Brezvestnost v izbiri sredstev je bila pri voditeljih socialne demokracije prav udomačena. Vsako sredstvo je bilo dobro, samo da je dalo pričakovati kaj uspeha. S hladnokrvno brezvestnostjo so socialistični voditelji hujskali svoje uboge zapeljane delavske pristaše k odpadu od katoliške vere. To brezvestno sredstvo so zlasti uporabljali v svoji onemogli borbi zoper velikega avstrijskega državnika dr. Seipla, rešitelja Avstrije. Število odpadnikov je bilo precejšnje. Mnogoteri preprosti delavci bi se radi bili vrnili v cerkev, pa se niso upali radi terorja, ki je vladal v stranki. Sedaj pa je z razpustom socialno demokratske stranke ta teror prenehal in takoj se je javilo na Dunaju veliko število zapeljancev ter prosilo, da jih zopet sprejmejo v katoliško cerkev. Med tistimi, ki so se vrnili, je bil tudi delavski tajnik v Gradcu z imenom Stanek. Radi upora je bil od prekega soda obsojen na smrt. Stanek je bil rojen katoličan, pa je vsled protikatoliške gonje v socialno-demokratski stranki izstopil iz cerkve ter postal brez konfesije (brez veroizpovedi). Ko so mu naznanili, da se bo smrtna obsodba nad njim izvršila, je odklonil

Sport je zdrav, toda lahko se prehladite vsled majhne neprevidnosti, radi tega mislite takoj po prvih znakih na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki jamči za njihovo pristnost.

V. z. »JUGOSLA« k. d. Zareb. Galera 32. Oglas le redovno, pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

ponujeno pomoč katoliškega duhovnika, češ, da je brez konfesije. Župnik cerkve sv. Jožefa monsignor Hofer ga je večkrat v zadnjih urah obiskal v celici. Pet minut pred obešenjem se je Stanek udal besedam duhovnikovim. Spovedal se je, ko je javil svojo voljo, da zopet postane član katoliške cerkve, ter mirno šel v smrt, spravljen z Bogom.

Voditelj španskih katoličanov kot romar. Španija je še vedno država, kjer vladajo v javnem življenju zelo velike težave. Pri zadnjih volitvah so sicer izvojevali katoličani lepo zmago, vendar je njihovo delovanje zelo oteženo vsled srditega nasprotovanja framonov, socialistov in komunistov. Voditelj katoliškega ljudstva Gil Rob-

les, slavni zmagovalac pri zadnjih državnozborskih volitvah, se tega zaveda v polni meri. V svesti si je, da je božja pomoč potrebna tudi v politiki. Zato je šel na božjo pot k sloveči cerkvi Mater božje v Ledesmi. Na romarskem potu ga je spremljalo veliko število zvestih in vnetih pristašev zlasti iz vrst vrle katoliške mladine. Med potom so ga navdušeno pozdravljale velike množice katoliškega ljudstva. Osobito prisrčen in navdušen je bil sprejem v Ledesmi. Obdan od ogromne množice se je Gil Robles z iskreno molitvijo zahvalil Bogu za veliko politično zmago španskih katoličanov ter je katoliško Španijo priporočil Mariji — Kraljici katoliškega ljudstva!

Osebnosti.

Zlata poroka našega dolgoletnega naročnika. V župniji Sv. Miklavža na Polju sta obhajala zlato poroko v krogu svojih dobrih otrok Jožef Ivačič in Marija, rojena Babič. Jubilant je ugleden posestnik in daleč izven župnije znan kot čevljar ter rojen leta 1860 kakor njegova žena. Ko sta se poročila pred 50 leti, sta prebivala pod tujo streho in le pridnosti njihovih rok, štedljivosti in božjemu blagoslovu gre zahvala, da je oskrbel stari Joško v Lastniču lepo posestvo, katerega je že predal brez vsakega dolga svojemu najstarejšemu sinu. Zlatoporočnica sta odgojila v strogo krščanskem duhu 6 otrok, ki so vsi lepo preskrbljeni in v krogu srečnih ter lastnih družin nadaljujejo od blagih staršev jim v mladosti zasajeno versko prepričanje, delo ter skrb za lastni dom. Treba posebej poudariti, da zahaja v Ivačičevo hišo naš »Slovenski gospodar« že 40 let, kar je znak, da je bil Ivačičev dom sosedom daleč naokrog vzgled v vsakem oziru. J. bilantoma naše iskrene čestitke z željo: Bog Vaju ohrani do skrajnih

mej človeškega življenja in uživajta božji blagoslov ter srečo na starost, katero sta si zaslužila z delom in molitvijo v krepkejših letih!

Nesreče.

USODEPOLN POŽAR.

(Dopis od Sv. Frančiška v Savinjski dolini.)

V sredo dne 21. februarja je zadela prijazno Okoninsko vas velika požarna nesreča. Malo pred poldnem se je iz doslej neznanega vzroka pojavil ogenj na lesenem gospodarskem poslopju posestnika in trgovca Josipa Časi, p. d. Potnika. Ker je pihal močen severozahodnik, so se plameni z bliskovito naglico razširili na bližnja gospodarska poslopja, krita s slamo, odtod pa na župnišče ter cerkev, ki sta imela streho iz desk. Na kraj požara so takoj prihiteli, večinoma z motornimi brizgalnicami, gasilci iz Grušovlj, Radmirja, Ljubnega, Rečice, Nazarij, Mozirja, Pobrežja in Šmartna ob Dreti. Požrtvovalnemu naporu vrlih ognjegascev, kakor tudi drugih, se je zahvaliti, da so požar omejili in tako rešili več poslopij, da niso postala žrtev uničujočega zublja. Pogled na pogorišče nudi žalostno sliko. Lepa in daleč na okoli znana podoba cerkev sv. Jakoba s tremi kupolami je